PIASTÓW

Wskazówki dotyczące zintegrowanego planowania energetycznego na obszarach miejskich

Projekt ten otrzymał dofinansowanie z unijnego programu badawczego i innowacyjnego Horyzont 2020 w ramach umowy o dotację nr 785088.

Punkt wyjścia, cele i rezultaty

W misji strategicznej rozwoju miasta zapisaliśmy: "Piastów – dobrym miejscem do życia, pracy i wypoczynku, zamieszkałym przez społeczność aktywną oraz solidarną. **Miastem respektującym zasadę zrównoważonego rozwoju".** Kierując się tymi słowami podjęliśmy w ostatnich latach kompleksowe działania w zakresie m.in. transportu miejskiego i polityki energetycznej, co jest szczególnie istotne ze względu na charakterystykę miasta. Piastów należy do aglomeracji warszawskiej i jest najbliższym sąsiadem stolicy Polski od strony zachodniej. Liczy ok. 24 tys. mieszkańców, co przy niewielkiej jego powierzchni 5,7 km^2 sprawia, że miasto zajmuje drugie miejsce w Polsce pod względem gęstości zaludnienia. Ze względu na swoje położenie przy głównych krajowych szlakach komunikacyjnych (drogowych, kolejowych i lotniczych), sąsiedztwo dużej elektrociepłowni i niską emisję ze źródeł komunalnych istotnym zagrożeniem dla mieszkańców Piastowa jest zanieczyszczenie powietrza szkodliwymi dla zdrowia substancjami. Kierunki działania podejmowane w sposób systemowy od roku 2016 określają dokumenty przyjęte uchwałami Rady Miejskiej w Piastowie: Plan rozwoju transportu niskoemisyjnego, Program ograniczenia niskiej emisji Plan ograniczenia niskiej emisji, Plan gospodarki niskoemisyjnej, Strategia rozwoju automobilności na lata 2019-2035 oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2020-2034. W roku 2017 uchwałą RM uruchomiony został miejski program Stop smog, a w roku 2018 z inicjatywy władz samorządowych powstał Klaster „Czysta energia dla Piastowa". W roku 2021 miasto Piastów uzyskało dofinansowanie z NFOŚiGW na wykonanie odwiertu geotermalnego, który ma w nieodległej przyszłości stanowić źródło zaopatrzenia mieszkańców w ciepło. Od roku 2018 Piastów jest partnerem stołecznego ZTM w programie dopłat do biletów miesięcznych dla mieszkańców „Warszawa+", a od 2019 na terenie miasta zniesione zostały opłaty za przejazd lokalną linią autobusową. Od roku 2020 w Piastowie realizowany jest projekt budowy/rozbudowy centrum przesiadkowego, którego celem jest integracja systemu komunikacji miejskiej. W roku 2020 miasto przystąpiło do prac w ramach programu pilotażowego CUPT, którego celem jest opracowanie planu zintegrowanej mobilności miejskiej.

ZACZNIM ZACZNIESZ

Miasto Piastów jest członkiem Stowarzyszenia Gmin „Energie Cités" i od roku 2020 sygnatariuszem Porozumienia Burmistrzów.

Plany rozwoju:

https://www.piastow.pl/urzad/plany-rozwoju#cnt

O MIEŚCIE

- Liczba mieszkańców: ok. 24 tys. osób
- Powierzchnia: 5.7 km2
- https://www.piastow.pl/

Park & Ride w Piastowie

Sprawny transport w mieście wymaga szczególnych rozwiązań planistycznych, uwzględniających wszystkie najważniejsze aspekty – zarówno te społeczne, jak i przestrzenne – wprowadzania nowych rozwiązań transportowych.

Piastów, ze względu na swoje sąsiedztwo ze stołeczną Warszawą charakteryzują szczególne warunki: położenie pomiędzy autostradą A2 i DW 719 oraz przecinająca miasto na pół linia kolejowa. Aby usprawnić transport w mieście podjęto się realizacji budowy centrum przesiadkowego, które wspomogło system komunikacji zbiorowej i poprawiło mobilność miejską.

Stacja kolejowa PKP w Piastowie jest ważnym węzłem przesiadkowym regionu, umożliwiającym szybkie dotarcie mieszkańców miasta do centrum Warszawy. Budowa parkingu typu P&R zachęca mieszkańców do pozostawienia samochodu i częstszego korzystania z komunikacji zbiorowej, a tym samym ograniczenia emisji nie tylko w obrębie miasta.

Na terenie miasta funkcjonują dwie bezpłatne linie autobusowe, z których jedna zapewnia mieszkańcom transport w rejon centrum przesiadkowego, a druga do stacji Ursus Niedźwiadek w Warszawie.

W inwestycji tej uwzględniono nie tylko miejsca postojowe dla samochodów, ale również bezpieczną infrastrukturę pieszą, stacje ładowania rowerów i samochodów elektrycznych czy energooszczędne oświetlenie typu LED.

JAK TO ZROBILIŚMY

- Pozyskane środki zewnętrzne:

  https://www.piastow.pl/fundusze-europejskie/budowa-parkingow-parkuj-i-jedz#cnt

  https://www.piastow.pl/fundusze-europejskie/centrum-przesiadkowe-w-piastowie#cnt

- Przetargi na realizację zadań inwestycyjnych:

  https://bip.piastow.pl/budowa-parkingu-przy-ul-j-hallera-w-piastowie-1#cnt

  https://bip.piastow.pl/przebudowa-drog-publicznych-ulic-j-tuwima-i-dworcowej-w-zakresie-przebudowy-parkingu-wraz-z-infrastruktura-towarzyszaca-w-piastowie#cnt

  https://bip.piastow.pl/budowa-parkingu-parkuj-i-jedz-przy-ul-j-poniatowskiego-w-piastowie-1#cnt

Rewitalizacja budynków komunalnych

W 2015 roku Piastów zlecił opracowanie projektu koncepcyjnego budowy osiedla w standardzie niskoenergetycznym, a mieszkania w nim powstałe zasiliły zasób mieszkań komunalnych w mieście.

W ramach inwestycji powstały trzy budynki mieszkalne złożone z dwóch kondygnacji nadziemnych. Budynki wyposażone są w niezbędne instalacje wewnętrzne: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, centralnego ogrzewania wraz z węzłem ciepła, odgromową oraz instalacje wentylacji mechanicznej. Łącznie powstało 37 mieszkań posiadających niezależne wejścia. Budynki zostały zaprojektowane i wybudowane w standardzie budynku wysoko energooszczędnego, czyli nie emitujące gazów cieplarnianych do środowiska.

Jednocześnie od 2018 roku w mieście podejmowane są kolejne działania dążące do redukcji niskiej emisji z sektora budownictwa. Głównym przedmiotem działań są remonty oraz termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych poprzedzona wcześniejszymi audytami energetycznymi. Dzięki odnowie i remontom zespołów zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącymi im przestrzeniami publicznymi zwiększono standard mieszkań i efektywność energetyczną kilkunastu budynków kubaturowych. Zostały one podłączone do sieci ciepłowniczej oraz gazowej. Dzięki temu możliwe jest ograniczenie zużycia energii nie tylko dzięki poprawie termoizolacyjności budynków, ale i poprzez ograniczenie emisji w wyniku wymiany indywidualnych źródeł ciepła.

JAK TO ZROBILIŚMY

- Pozyskane środki zewnętrzne:

  https://www.piastow.pl/fundusze-europejskie/odnowa-tkanki-mieszkaniowej#cnt

  https://www.piastow.pl/fundusze-europejskie/ograniczenie-niskiej-emisji-na-terenie-miasta-piastowa#cnt

- Przetargi na realizację zadań inwestycyjnych:

  https://www.piastow.pl/aktualnosci/inwestycje/nowe-domy-komunalne

Zielony i błękitny Piastów

Pokonanie barier przestrzennych w mieście można osiągnąć poprzez synergię działań na rzecz rozwoju zieleni miejskiej z istniejącą przestrzenią i infrastrukturą.

W 2018 roku rozpoczęto realizację projektu, który na celu miał poprawić stan środowiska przyrodniczego oraz utrzymać zasoby ekologiczne w mieście. Rewitalizacja zieleni miejskiej Piastowa obejmowała początkowo osiem parków i skwerów wraz z infrastrukturą towarzyszącą i małą architekturą na terenie miasta. Działania obejmowały modernizację parków oraz zieleńców (nasadzenia drzew, krzewów i bylin, zadbanie o istniejący drzewostan i trawniki). W obrębie głównych dróg na terenie miasta również wprowadzono zieleń oraz wybudowano drogi rowerowe i ścieżki piesze, a także obszary rekreacyjne z obiektami małej architektury. Łączna powierzchnia dotychczas zagospodarowanych terenów to 10,99 ha (2 % powierzchni miasta) zieleni i 1 ha obszarów komunikacyjnych.

W 2021 r. miasto rozpoczęło współpracę z Polskim Stowarzyszeniem „Dachy Zielone" oraz Norwegian Association for Green Infrastructure na rzecz realizacji projektu pt. „Utworzenie zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie miasta Piastowa".

W zakresie zadań inwestycyjnych zaplanowano utworzenie zielonych dachów i ścian, zieleńców miejskich, 10 zielonych przystanków, farm owocowo-warzywnych i ogrodów deszczowych.

JAK TO ZROBILIŚMY

- Pozyskane środki zewnętrzne:

  https://www.piastow.pl/fundusze-europejskie/rozwoj-terenow-zieleni#cnt

  https://www.piastow.pl/aktualnosci/samorzad/dotacja-na-zielono-niebieska-infrastrukture#cnt

- Przetargi na realizację zadań inwestycyjnych:

  https://bip.piastow.pl/zagospodarowanie-wybranych-terenow-zieleni-miasta-piastowa-na-podstawie-dokumentacji#cnt

  https://bip.piastow.pl/zagospodarowanie-parku-sportowo-rekreacyjnego-przy-ul-j-sowinskiego-na-podstawie-dokumentacji-wykonawczej#cnt

- Partnerstwo:

  https://www.piastow.pl/aktualnosci/samorzad/umowa-partnerska-z-polskim-stowarzyszeniem-dachy-zielone-podpisana#cnt

OZE w Piastowie

Budynki użyteczności publicznej wyposażone w OZE

W 2020 r. oddany został do użytku kompleks nowych budynków edukacyjnych piastowskiego Liceum Ogólnokształcącego im. A. Mickiewicza. Szkoła zbudowana w formule PPP w pełni wykorzystuje odnawialne źródła energii i spełnia wyśrubowane wskaźniki energooszczędności. Ponad 80 proc. zapotrzebowania na energię cieplną nowej szkoły zapewniają pompy ciepła, a instalacja PV produkcje energię elektryczną. Kolejna zrealizowana inwestycja miejska, filia przychodni SPZOZ Piastun, również w pełni wykorzystuje OZE w postaci pomp ciepła i fotowoltaiki.

Otwór badawczy Piastów GT-1

Należy również wspomnieć, że Miasto Piastów pozyskało środki zewnętrzne z NFOŚiGW w ramach programu priorytetowego nr 2.3.1 „Geologia i górnictwo Część 1) Poznanie budowy geologicznej kraju oraz gospodarka zasobami złóż kopalin i wód podziemnych" na wykonanie otworu badawczego Piastów GT-1. W ramach przedsięwzięcia wykonany zostanie otwór badawczy do głębokości około 1940 m. Odwiert ten po spełnieniu roli badawczej będzie mógł zostać wykorzystany jako otwór eksploatacyjny wód termalnych z utworów jury dolnej, w oparciu o który w następnej kolejności planowana będzie realizacja ciepłowni geotermalnej zaopatrującej Piastów w ciepło.

JAK TO ZROBILIŚMY

Realizację inwestycji w formule PPP

https://www.piastow.pl/aktualnosci/inwestycje/jak-zbudowano-liceum-w-piastowie

- Przetargi na realizację zadań inwestycyjnych:

https://bip.piastow.pl/przebudowa-i-rozbudowa-liceum-ogolnoksztalcacego-oraz-budowa-hali-sportowej-wraz-z-zagospodarowaniem-terenu-i-infrastruktura-w-formule-ppp#cnt

https://bip.piastow.pl/budowa-przychodni-wraz-z-budowla-sciana-oddzielenia-przeciwpozarowego-w-ramach-zadania-inwestycyjnego-2#cnt

PARTNERZY PROJEKTU

Deutsche Umwelthilfe

ivl Swedish Environmental Research Institute

LEGAMBIENTE

POSAD MAXWAN strategy x design

POLSKA SIEĆ Energie Cités

Climate Alliance Austria

ENERGIAKLUB CLIMATE POLICY INSTITUTE APPLIED COMMUNICATIONS

www.citiesmultiply.eu

Copyright notice

©2019 MULTIPLY Consortium Partners. All rights reserved. MULTIPLY is a HORIZON2020 Project supported by the European Commission under grant agreement No785088. For more information on the project, its partners and contributors, please see the MULTIPLY website (www.citiesmultiply.eu). You are permitted to copy and distribute verbatim copies of this document, containing this copyright notice, but modifying this document is not allowed. All contents are reserved by default and may not be disclosed to third parties without the written consent of the MULTIPLY partners, except as mandated by the European Commission contract, for reviewing and dissemination purposes. All trademarks and other rights on third party products mentioned in this document are acknowledged and owned by the respective holders. The information contained in this document represents the views of MULTIPLY members as of the date they are published. The MULTIPLY consortium does not guarantee that any information contained herein is error-free, or up-to-date, nor makes warranties, express, implied, or statutory, by publishing this document.